

Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 76

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
φθινόπωρο 2011

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Η έρευνα αυτή έγινε κατόπιν αιτήματος και υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Το κείμενο αυτό δεν εκφράζει αναγκαστικά τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ερμηνείες ή τοποθετήσεις της παρούσας ανάλυσης εκφράζουν αποκλειστικά και μόνο την άποψη του συντάκτη.

Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 76 / φθινόπωρο 2011 – TNS Opinion & Social

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΕΥΡΩΠΗ 2020: η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».....	5
Στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»	6
Προτεραιότητες της ΕΕ.....	7
ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ, ΣΥΛΛΟΓΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	10
Ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα.....	10
Αναζήτηση πληροφοριών για την ΕΕ, τις πολιτικές και τους θεσμούς της	11
Πηγές πληροφόρησης για εθνικά και ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα	11
Αναφορά των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση	12
Παρουσίαση θεμάτων ΕΕ από ΜΜΕ.....	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Δημογραφικά στοιχεία ελληνικού & ευρωπαϊκού δείγματος	15

Η ανάλυση αυτή έγινε για την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα από την κα. Όλγα Σταυροπούλου-Σαλαμούρη [Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες].

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 76.3 διεξήχθη από την TNS Opinion & Social, μία κοινοπραξία των φορέων TNS plc και TNS opinion, στο διάστημα μεταξύ της 5^{ης} Νοεμβρίου και 20^{ης} Νοεμβρίου 2011, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, Ανάλυση της Κοινής Γνώμης).

Η έρευνα διεξήχθη στα 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, στις πέντε υποψήφιες για ένταξη χώρες (Κροατία, Τουρκία και Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ισλανδία και Μαυροβούνιο), καθώς και στην «περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τουρκοκυπριακή Κοινότητα)», καλύπτοντας δειγματοληπτικά τον πληθυσμό των χωρών, ηλικίας 15 ετών και άνω. Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αντιπροσωπευτικά τυχαίο δείγμα, αναλογικό του μεγέθους του πληθυσμού και της πληθυσμιακής πυκνότητας της κάθε χώρας.

Όσον αφορά στο ελληνικό τμήμα της έρευνας, στο ελληνικό δείγμα συμμετείχαν 1000 πολίτες, από αντιπροσωπευτικές περιοχές της ελληνικής επικράτειας, εκ των οποίων 986 (99%) δήλωσαν ελληνική εθνικότητα. Για τη λήψη των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τυποποιημένα ερωτηματολόγια, ενώ η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες είχε τη μορφή της προσωπικής συνέντευξης.

Στο βαθμό που τα θεματικά πεδία συμπίπτουν, η παρούσα έκθεση καταγράφει και αποτυπώνει συγκρίσεις της ίδιας της ελληνικής κοινής γνώμης στα πλαίσια κοινών και επαναλαμβανόμενων ερωτημάτων των τελευταίων ερευνών του Ευρωβαρόμετρου.

Όλα τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί. Από 0.1 έως 0.4 προς την κατώτερη μονάδα και από 0.5 έως 0.9 προς την ανώτερη μονάδα του δεκαδικού συστήματος.

Οι χώρες παρουσιάζονται από τις επίσημες συντμήσεις τους. Οι συντμήσεις που χρησιμοποιούνται σε αυτήν την έκθεση αντιστοιχούν στα ακόλουθα:

---

¹ Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος (EU27) που παρατίθεται στα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αφορά στα αποτελέσματα που καταγράφηκαν στα 27 κράτη-μέλη. Επίσης, σημειώνεται ότι όπου χρησιμοποιείται ο όρος «ευρωπαίοι πολίτες» ή «υπόλοιποι ευρωπαίοι πολίτες» αναφέρεται στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU27).

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ	
EU	Ευρωπαϊκή Ένωση
EU27	Ευρωπαϊκή Ένωση – 27 Κράτη Μέλη
EU15	Ευρωπαϊκή Ένωση – 15 Κράτη Μέλη πριν τη διεύρυνση της 1 ^{ης} Μαΐου 2004
NMS	Νέα Κράτη Μέλη - 12 Κράτη Μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ κατά τις δύο τελευταίες διευρύνσεις
ΔΓ	Δεν ξέρω / Δεν απαντώ
BE	Βέλγιο
BG	Βουλγαρία
CZ	Τσεχική Δημοκρατία
DK	Δανία
DE	Γερμανία
EE	Εσθονία
EL	Ελλάδα
ES	Ισπανία
FR	Γαλλία
IE	Ιρλανδία
IT	Ιταλία
CY	Κύπρος ²
CY (tcc)	Κύπρος - Περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας ²
LT	Λιθουανία
LV	Λετονία
LU	Λουξεμβούργο
HU	Ουγγαρία
MT	Μάλτα
NL	Ολλανδία
AT	Αυστρία
PL	Πολωνία
PT	Πορτογαλία
RO	Ρουμανία
SI	Σλοβενία
SK	Σλοβακία
FI	Φινλανδία
SE	Σουηδία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
HR	Κροατία
TR	Τουρκία
MK	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ³
IS	Ισλανδία
ME	Μαυροβούνιο

² Η Κύπρος είναι ένα από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, το «κοινοτικό κεκτημένο» αναστέλλεται στην περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για πρακτικούς λόγους, μόνο οι συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται στο μέρος της χώρας που ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας καταγράφονται στην κατηγορία «CY» και περιλαμβάνονται στο EU27 μέσο όρο. Οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή όχι υπό τον άμεσο έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας καταγράφονται στην κατηγορία «CY(tcc)» [tcc: Τουρκοκυπριακή Κοινότητα].

³ MK: Προσωρινή σύντμηση που δεν προδικάζει με κανένα τρόπο την οριστική ονοματολογία γι' αυτήν τη χώρα, η οποία θα συμφωνηθεί με την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων που πραγματοποιούνται επί του παρόντος, γι' αυτό το θέμα, στα Ηνωμένα Έθνη.

ΕΥΡΩΠΗ 2020: η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Το 2010 τέθηκε σε εφαρμογή η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020» με σκοπό –κατά την τρέχουσα πλέον δεκαετία- να επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι ανάπτυξης ειδικότερα στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της κλιματικής αλλαγής / της ενέργειας και της καινοτομίας.

Η στρατηγική Ευρώπη 2020 υλοποιεί μια σειρά από πρωτοβουλίες με σκοπό να βγει η ΕΕ από την παρούσα οικονομική κρίση, και να επανέλθει σε τροχιά οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Αξιολογώντας μια σειρά πρωτοβουλιών που θέτει η έρευνα, **9 στους 10 έλληνες πολίτες θεωρούν ως σημαντικότερες τις πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην παροχή βοήθειας προς τους φτωχούς και τους κοινωνικά αποκλεισμένους έτσι ώστε να μπορούν να παίξουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία (EL 91% - EU27 79%), όπως επίσης τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας, με σκοπό την αύξηση των επιπέδων απασχόλησης (EL 91% - EU27 78%).** Σημειώνεται ότι το ποσοστό του ελληνικού πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας φθάνει στο 20,1%⁴, ενώ το ποσοστό της ανεργίας, τον Οκτώβριο του 2011, ανήλθε στο 18,2%⁵.

Γενικότερα, οι έλληνες πολίτες κρίνουν ως σημαντικές όλες τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (βλ. παρακάτω), για να βγει η ΕΕ γρηγορότερα από την ύφεση, να διασφαλίσει την οικονομική ανάκαμψή της και να αντιμετωπίσει καλύτερα τις παγκόσμιες προκλήσεις.

- **Βελτίωση της ποιότητας και ελκυστικότητας του συστήματος ανώτερης εκπαίδευσης της ΕΕ (EL 84% - EU27 70%).**
- **Υποστήριξη μιας οικονομίας που χρησιμοποιεί λιγότερους φυσικούς πόρους και εκπέμπει λιγότερα αέρια του θερμοκηπίου (EL 84% - EU27 75%).**
- **Βοήθεια προς τη βιομηχανική βάση της ΕΕ ώστε να είναι πιο ανταγωνιστική, προωθώντας την επιχειρηματικότητα και αναπτύσσοντας νέες δεξιότητες (EL 83% - EU27 69%).**
- **Αύξηση της στήριξης στις πολιτικές έρευνας και ανάπτυξης και μετατροπή των εφευρέσεων σε προϊόντα (EL 73% - EU27 60%).**
- **Ανάπτυξη της ηλεκτρονικής οικονομίας ενισχύοντας το Διαδίκτυο πολύ υψηλών ταχυτήτων εντός της ΕΕ (EL 65% - EU27 49%).**

Σημειώνεται ότι, σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, οι έλληνες ερωτηθέντες συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά της έρευνας.

⁴ Πηγή: Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2010.

⁵ Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Οκτώβριος 2011, Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2012.

Στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχει θέσει πέντε πρωταρχικούς στόχους, για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της, που αφορούν στους τομείς της απασχόλησης, της Ε&Α/καινοτομίας, της κλιματικής αλλαγής/ενέργειας, της εκπαίδευσης καθώς και της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σε εθνικό επίπεδο (κράτους μέλους) οι στόχοι αυτοί διαμορφώνονται βάσει των διαφορετικών συνθηκών και χαρακτηριστικών της εκάστοτε χώρας.

Οι έλληνες ερωτηθέντες βρίσκουν ότι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι ρεαλιστικοί, εκφράζοντας εμμέσως την πεποίθηση ότι μπορούν να επιτευχθούν έως το 2020.

Συγκεκριμένα:

Ένας καλός αρχικός στόχος φαίνεται να είναι για 1 στους 2 έλληνες πολίτες (EL 49% - EU27 60%) αυτός που έχει θέσει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για την απασχόληση και ο οποίος επιδιώκει να εξασφαλίσει, έως το 2020, δουλειά για το 75% των ανδρών και των γυναικών, ηλικίας μεταξύ 20 και 64 ετών. Σημειώνεται δε ότι 1 στους 5 έλληνες ερωτηθέντες φαίνεται να έχει μεγαλύτερες προσδοκίες καθώς βρίσκει το στόχο αρκετά συγκρατημένο (EL 20% - EU27 16%). Αντίθετη όμως γνώμη καταγράφει σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμη (29%, το 2^ο υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας μαζί με αυτά της Κύπρου και της Σλοβακίας και μετά από αυτό της Γαλλίας, 30%) καθώς αξιολογεί ως υπερβολικά φιλόδοξο το στόχο.

Εφικτός φαίνεται να είναι και ο στόχος που έχει τεθεί για τον τομέα της Έρευνας & Ανάπτυξης και Καινοτομίας, καθώς ποσοστό 47% της ελληνικής κοινής γνώμης (EU27 55%) βρίσκει ότι **το μερίδιο των κεφαλαίων που επενδύονται στην έρευνα και την ανάπτυξη μπορεί να φτάσει το 3% του πλούτου που παράγεται στην ΕΕ κάθε χρόνο**. Σημειώνεται δε ότι 1 στους 5 έλληνες ερωτηθέντες (EL 20% - EU27 17%) βρίσκει ότι ο συγκεκριμένος στόχος είναι μετριοπαθής. Διαφορετική άποψη εκφράζεται από ποσοστό 22% που απαντά ότι είναι ιδιαιτέρως φιλόδοξο να αναμένουμε ότι η επένδυση σε Ε&Α και καινοτομία μπορεί να φθάσει στο 3% του ΑΕΠ (δημόσιου και ιδιωτικού) της ΕΕ. Το συγκεκριμένο ελληνικό ποσοστό (υπερβολικά φιλόδοξος στόχος) είναι το υψηλότερο που καταγράφει η έρευνα και κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU27 12%).

Σωστά προσδιορισμένους βρίσκουν, τόσο οι Έλληνες, όσο και οι περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες, τους δύο στόχους που έχει θέσει η ΕΕ για τον τομέα της εκπαίδευσης, δηλαδή τη μείωση κάτω από το 10% του αριθμού των νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο χωρίς τίτλους σπουδών (EL 49% - EU27 50%) και την ολοκλήρωση τριτοβάθμιων σπουδών ώστε τουλάχιστον το 40% της νέας γενιάς να έχει πτυχίο ή δίπλωμα (EL 53% - EU27 48%). Μερικοί έλληνες ερωτηθέντες φαίνεται να έχουν περισσότερες προσδοκίες καθώς χαρακτηρίζουν ως υπερβολικά συγκρατημένους τους ίδιους στόχους (EL 23% - EU27 27% και EL 19% - EU27 17% αντίστοιχα), ενώ διαφορετική τοποθέτηση (δηλ. υπερβολικά φιλόδοξοι στόχοι) καταγράφεται με ποσοστά EL 25% - EU27 17% και EL 26% - EU27 30% (αντίστοιχα για κάθε στόχο).

Αναφορικά με τον τομέα της κλιματικής αλλαγής και της ενέργειας, εφικτή φαίνεται να είναι η **επίτευξη των στόχων** που έχουν καθοριστεί και προβλέπουν την αύξηση, κατά 20% έως το 2020, τόσο της ενεργειακής απόδοσης στην ΕΕ (EL 52% - EU27 60%) όσο και του μεριδίου των

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ΕΕ (ΕΛ 50% - ΕU27 57%). Οι ίδιοι στόχοι αξιολογούνται ως υπερβολικά συγκρατημένοι με ποσοστά 21% και 22% (αντίστοιχα) της ελληνικής κοινής γνώμης και ως υπερβολικά φιλόδοξοι με ποσοστά 20% και 22% αντίστοιχα. Επίσης, ποσοστό 47% των ελλήνων πολιτών (ΕU 53%) εκτιμά ότι μπορεί να επιτευχθεί η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ, κατά τουλάχιστον 20% έως το 2020, σε σύγκριση με το 1990. Ακόμα πιο αισιόδοξος εμφανίζεται 1 στους 4 Έλληνες πολίτες (ΕΛ 24% - ΕU27 19%), ενώ επιφυλάξεις εκφράζει ποσοστό 22% της ελληνικής και 20% της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Ποσοστό 34% των ελλήνων ερωτηθέντων βρίσκει **ρεαλιστικό το στόχο για τη μείωση -κατά ένα τέταρτο έως το 2020- του αριθμού των Ευρωπαίων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας**. Σημειώνεται δε ότι εξίσου σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης, με ποσοστό 30%, φέρεται να έχει μεγαλύτερες προσδοκίες καθώς αξιολογεί ως υπερβολικά μετριοπαθή το στόχο που έχει καθοριστεί. Τέλος, διαφορετική τοποθέτηση καταγράφει η έρευνα με αντίστοιχο ποσοστό (34%) η οποία αξιολογεί ως υπερβολικά φιλόδοξο τον καθορισμένο στόχο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, συνεπώς και δύσκολο να επιτευχθεί (ΕU27 49%, 25% και 22% αντίστοιχα).

Προτεραιότητες της ΕΕ

Ακολουθούν, όπως αξιολογήθηκαν ιεραρχικά, οι **βασικές προτεραιότητες της ΕΕ, ανά θεματική**, (που θέτει η έρευνα):

Προτεραιότητες της ΕΕ για την καινοτομία

- Η επανεστίαση της έρευνας σε νέες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η ενεργειακή απόδοση και η αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων (ΕΛ 79% - ΕU27 67%).
- Η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των ερευνητών (ΕΛ 72% - ΕU27 63%). Το ελληνικό (και ολλανδικό 72%) ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο της έρευνας μετά από αυτό του Βελγίου (ΒΕ 73%).
- Η παροχή περισσότερης οικονομικής υποστήριξης στην έρευνα (ΕΛ 71%). Παρατηρείται ότι το ελληνικό ποσοστό είναι το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (ΕU27 59%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για τη νεολαία

- Η αύξηση της συνολικής ποιότητας όλων των επιπέδων εκπαίδευσης (ΕΛ 89% - ΕU27 79%). Το ελληνικό δείγμα συγκεντρώνει το 2^ο υψηλότερο ποσοστό της έρευνας (ΝL & D-E 90%).
- Η ένταξη περισσότερων νέων στην απασχόληση (ΕΛ 85% - ΕU27 83%).
- Η ενθάρρυνση των σπουδαστών να σπουδάσουν σε μια άλλη χώρα της ΕΕ (ΕΛ 52% - ΕU27 37%). Και σ' αυτή την περίπτωση, το ελληνικό ποσοστό εμφανίζεται το 2^ο υψηλότερο του δείγματος (RO & SK 55%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για το διαδίκτυο

- Η αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο (αγορά αγαθών και υπηρεσιών στο Διαδίκτυο). Οι έλληνες πολίτες συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας και κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EL 65% - EU27 50%).
- Η επέκταση της ευρυζωνικής πρόσβασης σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες (EL 65% - EU27 57%).
- Η ανάπτυξη περαιτέρω διαδικτυακών υπηρεσιών προς τους πολίτες π.χ. ηλεκτρονική διακυβέρνηση, διαδικτυακή υγεία (EL 62% - EU27 53%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για την ενέργεια

- Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (EL 82% - EU27 73%).
- Η παροχή οικονομικής υποστήριξης σε μικρές επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ώστε να κάνουν αποδοτικότερη την ενεργειακή τους κατανάλωση. Οι έλληνες πολίτες συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό του συνολικού δείγματος της έρευνας και κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (EL 79% - EU27 64%).
- Η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τον τομέα των μεταφορών. Το ελληνικό ποσοστό είναι το 3^ο υψηλότερο της έρευνας (SE 76%, AT 73%, DK 70%, EL 70% - EU27 60%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για τους επιχειρηματικούς κλάδους παραγωγής και εμπορίας προϊόντων

- Η αναδιάρθρωση των κλάδων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες (EL 84% - EU27 60%).
- Η αλλαγή των κανόνων, ώστε να γίνει ευκολότερη η έναρξη και λειτουργία επιχειρήσεων ιδιαίτερα μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το ελληνικό ποσοστό, μαζί με αυτό της Ιρλανδίας, είναι το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας (EL 80%, IE 80% - EU27 68%).
- Η μέγιστη αξιοποίηση των ευκαιριών της πράσινης οικονομίας, δηλαδή περιβαλλοντικές τεχνολογίες, ανακύκλωση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (EL 71% - EU27 62%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για τις θέσεις εργασίας και τις δεξιότητες

- Η παροχή βοήθειας σε όσους χρειάζονται να προσαρμοστούν σε νέες εργασιακές συνθήκες και σε πιθανές αλλαγές σταδιοδρομίας. Το ελληνικό ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο της έρευνας (CY 87%, EL 86% - EU27 74%).
- Η προώθηση της εκπαίδευσης και των ευκαιριών κατάρτισης για όλα τα άτομα σε ηλικία εργασίας («δια βίου μάθηση») - (EL 76% - EU27 75%).
- Η διασφάλιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων να ζουν και να εργάζονται σε μια άλλη χώρα της ΕΕ. Το ελληνικό ποσοστό, μαζί με αυτό της Ρουμανίας, είναι το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας (EL 70%, RO 70% - EU27 46%).

Προτεραιότητες της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας

- Η διασφάλιση της βιωσιμότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και συνταξιοδότησης και της καλύτερης πρόσβασης στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης. Το ελληνικό ποσοστό είναι το υψηλότερο του συνολικού δείγματος της έρευνας, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα (EL 88% - EU27 74%).
- Η παροχή καινοτόμας εκπαίδευσης, ευκαιριών κατάρτισης και απασχόλησης στα πιο ευάλωτα άτομα. Το ελληνικό ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο της έρευνας (IE 83%, EL 77% - EU27 67%).
- Η καταπολέμηση των διακρίσεων και η παροχή βοήθειας σε ομάδες που είναι σε κίνδυνο όπως μονογονεϊκές οικογένειες, ηλικιωμένες γυναίκες, μειονότητες, Ρομά, άτομα με αναπηρία και άστεγοι. Το ελληνικό ποσοστό είναι το 2^ο υψηλότερο της έρευνας (FI 76%, EL 74% - EU27 60%).

Οι πολίτες της Ισπανίας, του Ην. Βασιλείου και της Ελλάδας εκφράζουν εντονότερα, συγκριτικά τουλάχιστον με τους υπόλοιπους ευρωπαίους πολίτες, την ανησυχία τους ότι **η ΕΕ δεν κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση ώστε να βγει από την κρίση και να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες νέες προκλήσεις** (ES 46%, UK 42%, EL 42% - EU27 31%). Παρόλα αυτά, σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινής γνώμης τοποθετείται πιο αισιόδοξα εκφράζοντας την ικανοποίησή της για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις πρωτοβουλίες που υλοποιεί για τη διέξοδο από την κρίση και με σκοπό να διασφαλιστεί η οικονομική ανάκαμψη (EL 32% - EU27 38%). Ουδέτερα τοποθετείται ποσοστό 23% των ελλήνων ερωτηθέντων («ούτε το ένα ούτε το άλλο» EL 23% - EU27 20%).

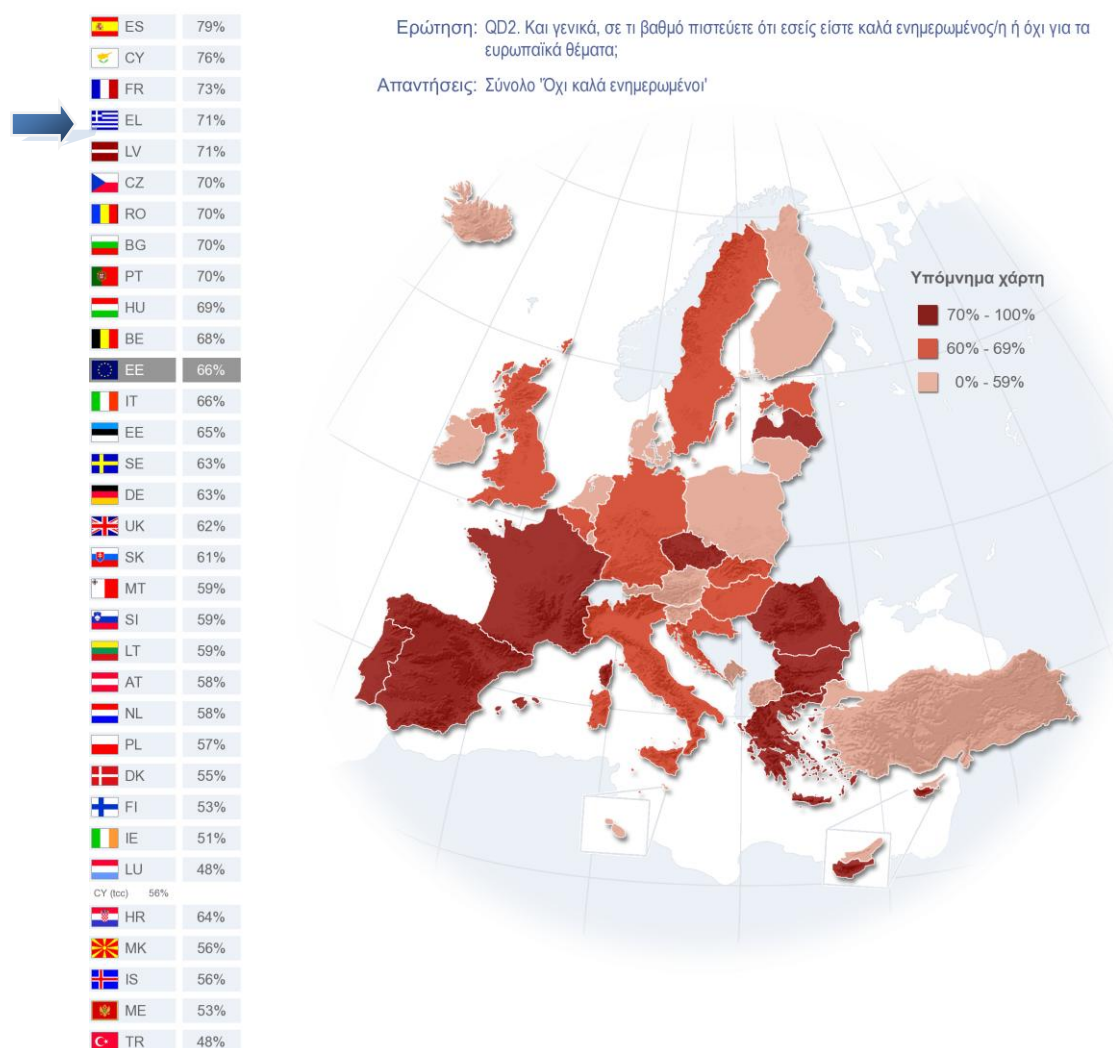
ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ, ΣΥΛΛΟΓΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα

Από τις απαντήσεις τόσο των Ελλήνων όσο και των υπολοίπων ευρωπαίων ερωτηθέντων για το βαθμό ενημέρωσής τους σχετικά με τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα, διαπιστώνεται **έλλειμμα ενημέρωσης της πλειονότητας της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης**.

Αξιοσημείωτο είναι ότι μόλις 2% των Ελλήνων και 3% των ευρωπαίων πολιτών αισθάνονται πολύ καλά ενημερωμένοι για τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα. Περιορισμένο είναι και το ποσοστό όσων θεωρούν ότι είναι αρκετά ενημερωμένοι (EL 27% - EU27 30%). Το έλλειμμα ενημέρωσης αναδεικνύεται περαιτέρω από τα υψηλά (πλειοψηφικά) ποσοστά που εκφράζουν επιφυλάξεις έως και αμφιβολία – «όχι τόσο καλά ενημερωμένος» – σχετικά με το βαθμό ενημέρωσής τους (EL 55% - EU27 51%). Τέλος, ποσοστό 16% των ελλήνων και 15% των ευρωπαίων πολιτών εκφράζει απόλυτη άγνοια, δηλώνοντας ότι δεν αισθάνεται «καθόλου καλά ενημερωμένο».

Στο **γράφημα** απεικονίζονται τα συνολικά ποσοστά (αθροιστικά: «όχι τόσο καλά ενημερωμένοι + καθόλου καλά ενημερωμένοι») όλων των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Σημειώνεται ότι **οι έλληνες πολίτες καταγράφουν ένα από τα υψηλότερα αρνητικά (αθροιστικά) ποσοστά της έρευνας (EL 71% - EU27: 66%)**.

Αναζήτηση πληροφοριών για την ΕΕ, τις πολιτικές και τους θεσμούς της

Η **τηλεόραση** αποτελεί την πρώτη προτίμηση ως μέσο πληροφόρησης, τόσο για γενική όσο και ειδική ενημέρωση, όπως αυτή για τα ευρωπαϊκά θέματα. Έτσι, οι έλληνες ερωτηθέντες σε ποσοστό 65% (EU27 57%) δηλώνουν ότι την προτιμούν όταν αναζητούν πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πολιτικές και τους θεσμούς της.

Ένα ενδιαφέρον εύρημα της έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι οι έλληνες πολίτες **εκδηλώνουν ειδικό ενδιαφέρον για τις συζητήσεις με φίλους, συγγενείς και συναδέλφους, θεωρώντας τες ως πηγή συγκέντρωσης πληροφοριών για την Ευρωπαϊκή Ένωση**. Μάλιστα, η επιλογή αυτή που αποτελεί τη 2^η προτίμηση των ελλήνων πολιτών, μετά την τηλεόραση, είναι η 5^η επιλογή για το σύνολο των ευρωπαίων πολιτών (EL 45% - EU27 17%).

Το διαδίκτυο (EL 28% - EU27 30%) και ο ημερήσιος τύπος (EL 22% - EU27 33%), όπως και το ραδιόφωνο (με χαμηλότερο ποσοστό EL 16% - EU27 22%) επιβεβαιώνονται επίσης ως χρησιμοποιούμενα μέσα για την πληροφόρηση της ελληνικής κοινής γνώμης αναφορικά με τα Ευρωπαϊκά θέματα.

Άλλα έντυπα επικοινωνίας π.χ. περιοδικά (EL 13% - EU27 11%) όπως και η συμμετοχή σε ενημερωτικές εκδηλώσεις (EL 10% - EU27 3%) δε τυγχάνουν ιδιαίτερης προτίμησης, κατά την αναζήτηση σχετικών με την ΕΕ πληροφοριών, από τους ερωτηθέντες. Αξιοσημείωτο είναι ότι ούτε ένας ερωτηθέντας δεν επέλεξε την τηλεφωνική αναζήτηση πληροφοριών (γραμμές πληροφόρησης, Europe Direct, κλπ).

Τέλος, ποσοστό 17% των ερωτηθέντων φέρεται να μην έχει αναζητήσει ποτέ πληροφόρηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εμφανιζόμενο να μην ενδιαφέρεται σχετικά.

Πηγές πληροφόρησης για εθνικά και ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα

Η **τηλεόραση συνεχίζει να βρίσκεται στην κορυφή των προτιμήσεων των ευρωπαίων πολιτών και να αποτελεί το κυριότερο μέσο πληροφόρησης και ενημέρωσης για τα εθνικά (EL 89% - EU27 85%) καθώς και τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (EL 85% - EU27 79%).**

Παρατηρώντας συγκριτικά τα στοιχεία της έρευνας, ο **τύπος** συγκεντρώνει το 2^ο ποσοστό προτίμησης ως πηγή πληροφόρησης προκειμένου οι έλληνες πολίτες να ενημερωθούν τόσο για τα εθνικά όσο και για τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (εθνικά: EL 39% - EU27 50% - ευρωπαϊκά: EL 38% - EU27 47%). Σημειώνεται δε ότι στην 3^η θέση προτιμώμενης πηγής εμφανίζεται η διαδικτυακή ειδησεογραφική ενημέρωση (εθνικά: EL 32% - EU27 29% - ευρωπαϊκά: EL 29% - EU27 26%). Τέλος, το ραδιόφωνο ως μέσο πληροφόρησης επιλέγεται από σημαντική μερίδα της κοινής γνώμης (εθνικά: EL 31% - EU27 39% - ευρωπαϊκά: EL 27% - EU27 35%).

Ειδικότερα για το διαδίκτυο, η ελληνική κοινή γνώμη στην πλειονότητά της χρησιμοποιεί τους ενημερωτικούς ιστότοπους (π.χ. εφημερίδες, ειδησεογραφικά περιοδικά) **για την ειδησεογραφική της ενημέρωση σε ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα** (EL 77% - EU27 72%). Άλλοι ιστότοποι που χρησιμοποιούνται για λήψη πληροφόρησης, και μάλιστα περισσότερο από τους έλληνες ερωτηθέντες (και χρήστες του διαδικτύου) συγκριτικά με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, είναι τα κοινωνικά δίκτυα του ίντερνετ (EL 37% - EU27 19%) και τα ιστολόγια (blogs, EL 36% - EU27 9%). Τελευταία επιλογή αποτελούν οι θεσμικοί και επίσημοι ιστότοποι π.χ. κυβερνητικοί (EL: 26% - EU27 34%).

Σημειώνεται ότι οι επιλογές των ερωτηθέντων δε διαφοροποιούνται όσον αφορά την επιλογή ιστοτόπων για την ειδησεογραφική ενημέρωσή τους σε εθνικά πολιτικά θέματα (Ενημερωτικοί ιστότοποι, EL 79% - EU27 70% / Κοινωνικά δίκτυα στο ίντερνετ, EL 41% - EU27 20% / Ιστολογία, EL 37% - EU27 10% / Θεσμικοί & επίσημοι ιστότοποι, EL 27% - EU27 24%).

Τέλος, επισημαίνεται μια ιδιαίτερη προτίμηση των ελλήνων πολιτών στα **διαδικτυακά κοινωνικά δίκτυα** ως ένα σύγχρονο τρόπο να ενημερώνονται για πολιτικά ζητήματα (EL 66% - EU27 47%). Μάλιστα, πιστεύουν ότι μέσω των κοινωνικών δικτύων οι άνθρωποι μπορούν να ενδιαφερθούν περισσότερο για πολιτικά ζητήματα (EL 57% - EU27 47%) και ότι γενικότερα αποτελούν ένα καλό τρόπο/μέσο για να εκφράσει κάποιος/α τη γνώμη του/της για τα πολιτικά θέματα και δρώμενα (EL 63% - EU27 43%).

Αναφορά των ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ικανοποιημένοι είναι οι έλληνες πολίτες ως προς την επάρκεια κάλυψης της θεματολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

	Πιο πολύ		Όσο πρέπει		Λιγότερο	
						
Τηλεόραση	34%	11%	44%	54%	19%	28%
Ραδιόφωνο	13%	6%	52%	48%	23%	26%
Τύπος	21%	10%	52%	55%	15%	19%
Ιστοσελίδες	6%	5%	46%	41%	7%	12%

Ποσοστό 44% των ελλήνων πολιτών πιστεύει ότι η τηλεόραση αναφέρεται όσο πρέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (χαμηλότερο ποσοστό συγκριτικά με τα υπόλοιπα ΜΜΕ). Παρόλα αυτά, για πολλούς φαίνεται ότι η ελληνική τηλεόραση, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές, προβάλλει περισσότερο από όσο χρειάζεται -ή τουλάχιστον επιθυμούν οι ίδιοι- την ΕΕ (EL 34% - EU27 11%). Το συγκεκριμένο ελληνικό ποσοστό (πιο πολύ), το οποίο είναι και από τα υψηλότερα της έρευνας, καταγράφει αύξηση συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB74.2 EL 25% - EU27 7%)⁶.

Ποσοστό 52% πιστεύει ότι γίνεται επαρκής αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το ραδιόφωνο. Παρατηρείται σταδιακή αύξηση του ποσοστού, συγκριτικά με τα ποσοστά των προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρόμετρου που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB68.1: 35%⁷, EB74.2: 48%, EB76.2: 52%).

1 στους 2 έλληνες ερωτηθέντες πιστεύει ότι η αναφορά του ελληνικού τύπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι επαρκής (EL 52% - EU27 55%). Παρατηρείται σταδιακή αύξηση του ποσοστού, συγκριτικά με τα ποσοστά των προηγούμενων ερευνών του Ευρωβαρόμετρου που έθετε το ίδιο ερώτημα (EB68.1: 43%, EB74.2: 47%, EB76.2: 52%). Αντίστοιχα καταγράφεται σημαντική

⁶ Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 74 διεξήχθη στο διάστημα μεταξύ 11 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2010.

⁷ Το τακτικό Ευρωβαρόμετρο 68 διεξήχθη στο διάστημα μεταξύ 22 Σεπτεμβρίου και 3 Νοεμβρίου 2007.

μείωση (θετική), κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες από την έρευνα του 2007 (EB68.1) του ποσοστού που δήλωνε τότε ότι ο ελληνικός τύπος δεν καλύπτει επαρκώς τα ευρωπαϊκά θέματα (από 45% EB68.1 σε 15% στην παρούσα - EU27 19%). Τέλος, οι έλληνες ερωτηθέντες, σε ποσοστό 46% (EU27 41%) φαίνονται ικανοποιημένοι για την αναφορά που γίνεται από τις ιστοσελίδες, μέσω του διαδικτύου. Σημειώνεται ότι πολλοί είναι οι ερωτηθέντες που δηλώνουν ότι «Δεν Γνωρίζουν» να απαντήσουν σχετικά (Δε γνωρίζω, EL 41% - EU27 42%).

Παρουσίαση θεμάτων ΕΕ από ΜΜΕ

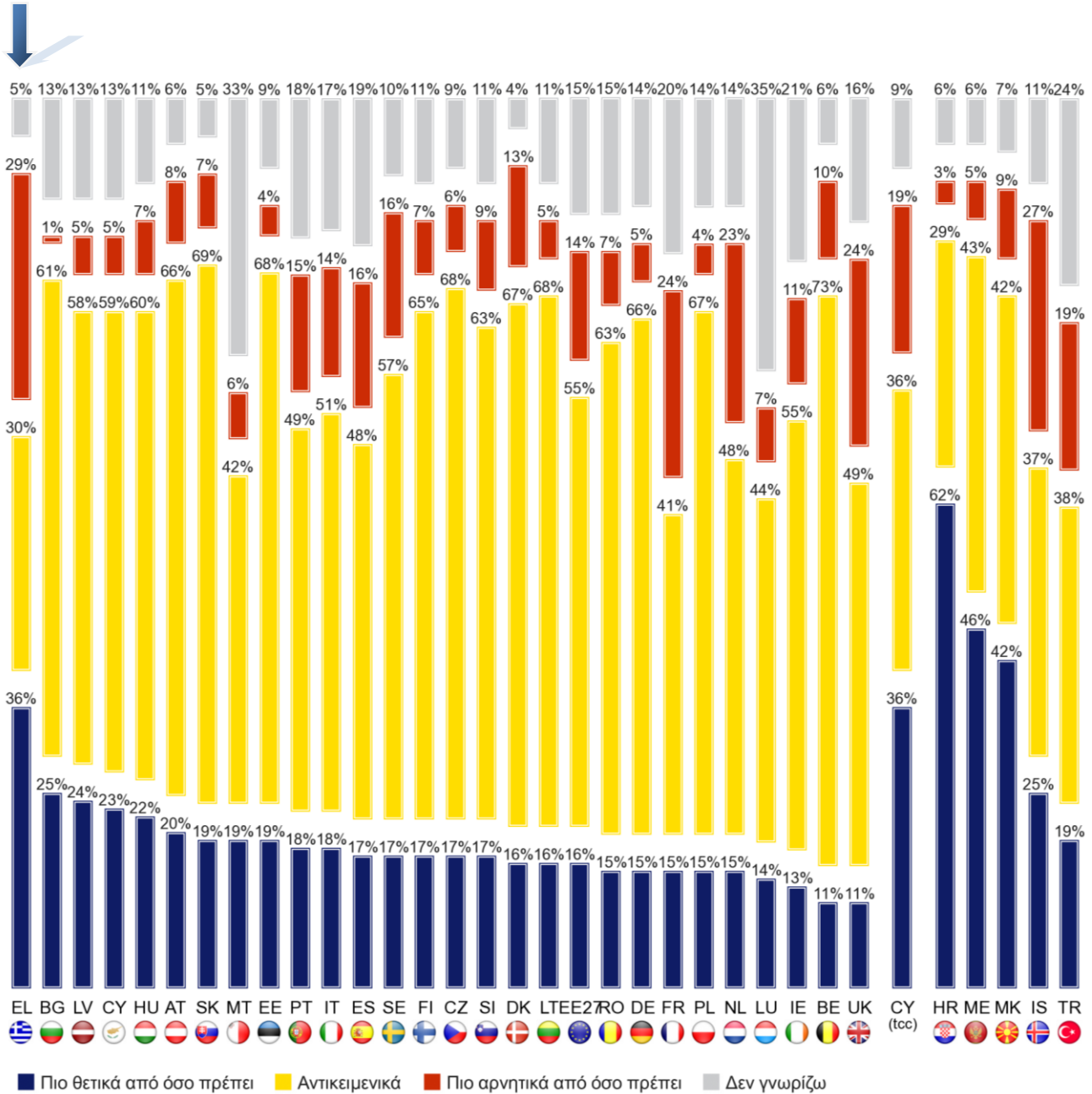
Επιφυλακτικοί είναι οι έλληνες πολίτες για την αντικειμενικότητα της πληροφόρησης που προβάλλεται από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά στην παρουσίαση θεμάτων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αντίθεση με τους περισσότερους ευρωπαίους που αξιολογούν ως αντικειμενική τη σχετική με την ΕΕ πληροφόρηση, που λαμβάνουν από τα δικά τους εθνικά ΜΜΕ, όπως κι από σχετικές ιστοσελίδες.

	Πιο θετικά		Αντικειμενικά		Πιο αρνητικά	
						
Τηλεόραση	36%	16%	30%	55%	29%	14%
Ραδιόφωνο	20%	10%	47%	53%	19%	10%
Τύπος	25%	11%	40%	52%	21%	14%
Ιστοσελίδες	7%	6%	47%	38%	5%	7%

Καταγράφονται υψηλά ποσοστά όσων απάντησαν «ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ» (τηλεόραση EL 5% - EU27 15% / ραδιόφωνο EL 14% - EU27 27% / τύπος EL 14% - EU27 23% / ιστοσελίδες EL 41% - EU27 49%).

Ειδικότερα για την τηλεόραση, η ελληνική κοινή γνώμη στην πλειονότητά της αμφισβητεί εμμέσως πλην σαφώς την αντικειμενικότητα της τηλεοπτικής «ευρωπαϊκής» πληροφόρησης που λαμβάνει, θεωρώντας ότι η θεματολογία καλύπτεται είτε πιο θετικά (EL 36% - EU27 16%) είτε πιο αρνητικά από όσο πρέπει (EL 29% - EU27 14%).

Ακολουθεί γράφημα με τις απαντήσεις όλων των ευρωπαϊκών ερωτηθέντων για τον τρόπο παρουσίασης της ΕΕ από την τηλεόραση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Δημογραφικά στοιχεία ελληνικού & ευρωπαϊκού δείγματος

ΦΥΛΟ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

Άνδρες	49%	48%
Γυναίκες	51%	52%

ΗΛΙΚΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

15-24	17%	14%
25-34	16%	16%
35-44	19%	18%
45-54	15%	17%
55-64	13%	14%
65+	20%	21%
Μέσος όρος	45,2	46,8

ΘΑ ΛΕΓΑΤΕ ΟΤΙ ΖΕΙΤΕ ΣΕ...

Αγροτική περιοχή ή χωριό	27%	34%
Μικρού ή μεσαίου μεγέθους πόλη	18%	41%
Μεγάλη πόλη	55%	25%

☉ ΕΧΕΤΕ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΣΑΣ;

		
ΝΑΙ	83%	70%
ΟΧΙ	17%	30%

☉ ΕΧΕΤΕ ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ;

		
ΝΑΙ	91%	89%
ΟΧΙ	9%	11%

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		
Υπεύθυνος/ η για τα συνήθη ψώνια και φροντίδα του σπιτιού, ή χωρίς επαγγελματική απασχόληση/ δεν εργάζεται	11%	7%
Μαθητής/τρια – Φοιτητής/τρια	10%	10%
Άνεργος ή προσωρινά δεν εργάζεται	14%	9%
Συνταξιούχος ή ανίκανος για εργασία λόγω ασθένειας	21%	25%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ		
Αγρότης	4%	1%
Ψαράς	0%	0%
Επαγγελματίας (δικηγόρος, γιατρός, λογιστής, αρχιτέκτων, ...)	1%	2%
Ιδιοκτήτης καταστήματος, τεχνίτης, άλλος ελεύθερος επαγγελματίας	12%	3%
Επιχειρηματίας, ιδιοκτήτης (ολόκληρης ή συνέταιρος) εταιρείας	1%	2%
ΜΙΣΘΩΤΟΙ		
Μισθωτός επαγγελματίας (γιατρός, δικηγόρος, λογιστής, αρχιτέκτων)	0%	2%
Γενική διοίκηση, διευθυντής ή υψηλά διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες σύμβουλοι, γενικοί διευθυντές, άλλοι διευθυντές)	1%	1%
Μεσαία βαθμίδα διοίκησης, άλλη διοίκηση (τμηματάρχης, κατώτεροι διευθυντές, εκπαιδευτικοί, τεχνικοί)	2%	7%
Υπάλληλος, κυρίως δουλειά γραφείου	7%	8%
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά ταξιδεύοντας (πωλητής, οδηγός, κλπ)	5%	3%
Υπάλληλος, δουλειά όχι γραφείου αλλά σε υπηρεσία (νοσοκομείο, εστιατόριο, αστυνομία, πυροσβεστική, ...)	5%	7%
Επόπτες	0%	1%
Ειδικευμένοι εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία	4%	8%
Άλλοι (ανειδίκευτοι) εργάτες που ασχολούνται με χειρωνακτική εργασία, υπηρετικό προσωπικό	2%	4%